

Kriminaalmenetluse lõpetamise põhistatud määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	20.04.2026, Tallinn
Koostaja ametinimetuse ja nimi:	abiprokurör Liis Juhalo
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	25231700163
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 1
Kahtlustatava nimi (isikukood):	XXX (ik. xxx)
Kuriteo toimepanemise aeg:	31.05.2025

Käesolevas kriminaalasjas esitati xxxle 06.06.2025 kahtlustus KarS § 121 lg 2 p 1 järgi selles, et tema 31.05.2025 ajavahemikul kell 23.20 kuni 23.50 Harju maakonnas Saue vallas Laitse külas Aiandusühistu teel lõi ühe korra xxxi pea piirkonda, mille tagajärjel xxx kukkus. Oma tegevusega põhjustas xxx kannatanule füüsilist valu ja tervisekahjustusi: alalõualuu kaksikmurd – parema alalõuanurga 48 hamba juurekanalisse ulatuv nihketa murd ja vasakpoolne alalõualuu keha nihketa 34 hamba juurekanalisse ulatuv murd. Sellise tegevusega pani xxx toime teisele inimesele füüsilist valu ja tervisekahjustusi tekitava kehalise väärkohtlemise, millega on tekitatud tervisekahjustus, mis kestab vähemalt neli nädalat, s.o KarS § 121 lg 2 p 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Kannatanu xxx ütlustest nähtub, et ta jalutas 31.05.2025 peale kella 22.30, lennutas drooni Laitse Aiandusühistute teel põllumaa lähedal ning droon lendas talumajast 150-200m kauguselt. Kannatanu juurde tuli mees nimega xxx, kes oli väga agressiivne, käskis drooni näidata ja küsis, mis pildistab ja luurab. Kohale tuli naine nimega xxx, kes oli samuti agressiivne. Kannatanu rääkis xxxga, kui korraga tuli tema parema õla poolt löök vastu kannatanu paremat lõuga, mille tagajärjel kukkus maha. Kannatanu tundis valu lõuas ja ei saanud suud sulgeda. Mees nimega xxx tahtis veel lüüa, kuid teised hoidsid teda tagasi. Uuringul tuvastati, et kannatanul oli kahes kohas lõualuu katki, terve kuu ei saa ta rääkida, normaalselt süüa ega tööd teha.

Tunnistaja xxx ütlustest nähtub, et 31.05.2025 ajavahemikul 23.30 kuni 00.00 oli Harjumaal xxx vallas xxx külas xxx kinnistul xxx sünnipäeva tähistamas, kui märkas hoovi kohal drooni. xxx läks teistega drooni lennutanud inimese juurde ja küsis, mida ta filmib. xxx küsis, et ta näitaks filmi, aga ta keeldus sellest. Järsku lükkas xxx meest selja tagant õlast, mille tagajärjel kaotas mees tasakaalu ja kukkus jalgratta raami peale. Mees ütles hiljem, et tal on lõug valus ja palus kutsuda kiirabi.

Tunnistaja xxx ütlustest nähtub, et 31.05.2025 peale kella 23.00 oli Harjumaal xxx vallas xxx külas xxx kinnistul xxx sünnipäeva tähistamas, kui järsku märkas hoovi kohal rohelisi tulukesi ja sai aru, et see on droon. xxxi vend läks hoovist välja teele drooni suunas ja xxx järgnes talle. Vend hakkas drooni lennutanud mehega rääkima ja seejärel xxx ütles, et mis mees siin teeb ning tõukas teda õlast. Mees kukkus jalgratta peale maha. Natuke aega hiljem hakkas mees oma lõuga katsuma, kord vasakult poolt ja siis paremalt poolt ning hiljem ütles, et lõug on puruks kolmest kohast.

Tunnistaja xxx ütlustest nähtub, et olles patrullis koos abipolitseinik xxxga sai kell 23.39 väljakutse Harjumaal xxx vallas xxx külas xxx kinnistule, kus keegi lennutas drooni teataja kinnistu peal. Avaldaja selgitas, et xxx lennutas nende kinnistu kohal õhus drooni ja isik keeldus neile näitamast, mida drooniga filmiti. xxxiga vesteldes väitis isik, et isikud olid agressiivselt meelestatud ja ta kartis, et nad võtavad temalt jõuga drooni ära. xxx väitis, et üks meesterahvas oli teda löönud, mille tulemusel ta kukkus. Kukkumise tagajärjel tundis xxx ennast väga kehvasti, tal oli valu rääkida ja ta kahtlustas, et tal oli lõualuu katki. Avaldaja kinnitas, et xxx oli ainult lükanud droonilennutajat, kes kukkus selle tagajärjel. Mõlemad osapooled olid alkoholi tarbinud kuna nendega vesteldes oli tunda alkoholi lõhna, mis tuli nende hingeõhust.

Kahtlustatavana ülekuulamisel selgitas xxx, et 31.05.2025 kella 23.00 ajal pidas Harjumaal xxx vallas xxx külas xxx kinnistul sünnipäevapidu. Mõne aja pärast märkasid nad rohelisi tulukesi ja said aru, et hoovis liigub droon. xxx ja xxx läksid põllul tee ääres oleva meesterahva juurde ja rääkisid temaga. xxx läks juurde ja küsis, mida ta filmib ja küsis drooni näha. Mees keeldus drooni näitamast ja xxx läks endast välja, kuna keegi võõras käib tema kinnistul drooniga luuramas ja tõukas järsult ühe korra meest parema käega vastu vasakut õlga, mees kukkus maha oma jalgratta otsa. Mees haaras oma näo paremast küljest ja ütles, et ta lõug on vähemalt kolmest kohast puruks.

KarS § 121 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemiseks piisab igas koosseisualternatiivis ka kaudsest tahtlusest, s.t sellest, et toimepanija üksnes peab võimalikuks süüteokoosseisule vastava asjaolu esinemist ning möönab seda. Karistusõigusdogmaatikas ja kohtupraktikas on selgitatud, et kaudse tahtluse ja kergemeelsuse puhul langeb nende subjektiivse külje kahe vormi intellektuaalne element - tagajärje ettenägemine - kokku ning kaudse tahtluse ja kergemeelsuse eristamine saab toimuda üksnes voluntatiivse (tahtelise) elemendi abil. Kaudse tahtluse puhul isik küll ei pürgi otseselt tagajärje saavutamisele, kuid möönab selle saabumise võimalikkust. Kergemeelsuse puhul aga loodab isik tagajärje mittesaabumisele. Nii kaudse tahtluse kui kergemeelsuse korral tunneb toimepanija ära enda käitumises sisalduva ohtlikkuse. Kaudse tahtluse korral kiidab ta võimaliku tagajärje heaks, s.t soostub sellega. Kergemeelsuse korral aga loodab tagajärje mittesaabumisele (RKKKo 3-1-1-4-08, p 19). Seega avaldub toimepanija tahtlus KarS § 121 koosseisu realiseerimisel selles, et ta peab vähemalt võimalikuks ja möönab (KarS § 16 lg 4) kannatanule tervisekahjustuse tekitamist või valu põhjustamist.

Vastavalt KrMS § 202 lg-tele 1, 2 ja 7 võib prokuratuur kriminaalmenetluse lõpetada ja kahtlustatavale kohustused määrata, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluskulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

xxxle esitati kahtlustus KarS § 121 lg 2 p 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises ehk kehalises väärkohtlemises, kui sellega on tekitatud tervisekahjustus, mis kestab vähemalt neli nädalat. KarS § 121 lg 2 p 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemise eest nähakse karistusena ette rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus. Niisiis on KarS § 4 lg 3 järgi tegemist teise astme kuriteoga, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära.

Prokurör leiab, et käesolevas asjas ei ole xxx süü ülemäära suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi. Süü ei ole suur kuritegude puhul, kus, arvestades süü suurust mõjutavaid asjaolusid, on süüd kergendavad asjaolud sisulises ülekaalus. Käesoleval juhul tuleb süü suuruse hindamisel arvesse võtta, et xxx on varasemalt kriminaalkorras karistamata. Samuti ei ole xxx karistatud ka peale kõnealust juhtumit kuritegude eest ning tal puuduvad kehtivad väärtekaristused. Karistusregistri ning muude andmete põhjal ei ole alust arvata, et xxx puhul oleks tavapärane tülisid füüsilise vägivallaga lahendada.

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest

vajadusest. Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistatusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust. Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad. Prokurör leiab, et käesoleval juhul selliseid aluseid ei esine.

Avalik menetlushuvi puudub, kuivõrd xxxle etteheidetava süüteo kriminaalõigusnormidega kaitstava õiguskorra kui üldise väärtusmastaabi riive heastamine ning tema õiguskuulekale käitumisele suunamine on prokuröri arvates võimalik saavutada ka muude vahenditega kui kriminaalkorras karistamisega ning võimalik on KarS § 56 lg 1 sätestatud üld- ja eripreventsiooni eesmärgid saavutada ja õigusrahu taastada ka ilma isikut kriminaalvastutusele võtmata. Üldpreventiivsete eesmärkide täitmise osas selgitab prokurör, et käesoleval juhul kriminaalasja lõpetamine ei mõjuta negatiivselt ühiskonna usku õiguse kehtivusse, kuna isik on kahtlustatavana üle kuulatud, ta on endale võtnud eripreventiivse mõjuga kohustused ning asunud neid ka täitma. Riik on niisiis isiku käitumisele operatiivselt ning üheselt mõistetavalt reageerinud ja suunanud ta õiguskuulekale teele tagasi. Seega ei saada käesoleva kriminaalasja menetluse lõpetamine ühiskonnale õiguse kehtivuse osas mingeid negatiivseid signaale. Avalik huvi käesolevas kriminaalasjas puudub ka kaalutlusel, et kahtlustatava suhtes ei ole oodatav avalikkuse eriline usaldus.

Lisaks märgib prokurör, et karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks. Karistus kohaldatakse üksnes siis, kui selle järele on tungiv vajadus ning muudest vahenditest ei piisa. Käesoleval juhul on prokurör veendunud, et selline vajadus puudub. Seetõttu kuulub kriminaalmenetlus lõpetamisele KrMS § 202 alusel. xxx puhul ei ole alust arvata, et kriminaalkorras karistamata jätmine võib tingida kuritegude toimepanemise jätkamise. Seetõttu leiab prokurör, et hetkel ei ole isiku mõjutamiseks vajalik saata kriminaalasja kohtusse, vaid piisab talle kohustuste määramisest.

Mis puutub esitatud hagisse, siis märgib prokurör järgmist. KrMS § 202 lg 1 ja lg 2 p 1 kasutavad mõistet kuriteoga tekitatud kahju, mis võib erineda sellest, mis on kannatanu tsiviilhagiga esitatud nõue. Seega ei sea KrMS § 202 sõnastus menetluse lõpetamisel eelduseks, et kannatanu tsiviilhagi peaks saama tervikuna rahuldatud (Harju Maakohtu 17.10.2023 kohtumäärus 1-23-5408). Täitmata nõude osas on võimalik kannatanul kahtlustatava suhtes tsiviilkohtusse pöörduda. Lähtudes eeltoodust ning kriminaalasja materjalidest leiab prokurör, et esitatud hagi tuleb jätta läbi vaatamata. Prokurör peab põhjendatuks, et xxx peab tekitatud kahju heastamiseks maksma kannatanule kokku 2495,79 eurot. Kui kannatanu selle hinnanguga ei nõustu, on tal õigus oma nõue esitada tsiviilkohtusse.

Juhindudes KrMS §-dest 202, abiprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25231700163 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg:

Kohustada xxx (ik xxx):

- 2.1. KrMS § 202 lg 2 p 1 alusel hüvitama kannatanule kuriteoga tekitatud kahju **summas 2495,79 eurot**, mis tuleb kanda xxx arvelduskontole nr xxx. Tähtajaks määrata 3 kuud alates kriminaalmenetluse lõpetamisest, s.o **20.04.2026**. Maksekorraldusest tuleb saata väljavõte hiljemalt **20.07.2026** meiliaadressile liis.juhalo@prokuratuur.ee või Põhja Ringkonnaprokuratuuri aadressil Lubja 4, Tallinn.

- 2.2. KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel pöörduma **vabalt valitud psühholoogi poole nõustamisaja broneerimiseks** ja **osalema vähemalt kahel kohtumisel**. Psühholoogi vastuvõtul käimist kinnitav(ad) tõend(id) saata e-postile: liis.juhalo@prokuratuur.ee. Tähtajaks määrata 6 kuud alates määruse koostamisest, s.o. **20.10.2026**.
- 2.3. KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel hoiduma uute kuritegude toimepanemisest. Kui xxx paneb **1 aasta jooksul** käesoleva määruse allkirjastamisest toime mõne uue kuriteo, uuendatakse käesoleva kriminaalasja menetlus. Tähtajaks määrata 1 aasta alates kriminaalmenetluse lõpetamisest, s.o **20.04.2027**.
3. Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.
4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei kohaldata.
5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: puuduvad.
6. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertsiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: kahtlustatavalt võetud sõrmejäljed ja näokujutised ei kuulu kustutamisele.
7. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata anda kahtlustatavale xxxle ning saata kannatanule xxxle. Kriminaalmenetluse lõpetamise määrusest teavitatakse Tervisekassat, kellel on õigus kahtlustatavalt välja nõuda kannatanu meditsiinilise abiga seotud kulud.
9. Põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul on kannatanul õigus KrMS § 207 lõike 3 alusel esitada kaebus Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.
10. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.

Liis Juhalo
abiprokurör

Olen menetluse lõpetamise ja määratud kohustustega nõus: _____
(nimi, allkiri, kuupäev)